

[Уводник](#)

[Садржај](#)

[Contents](#)

Редован број НСПМ, вол XII, но.1-4

УВОДНИК

Упркос несумњиво контраверзним реакцијама, покушајима прећуткивања, па чак и одбојности и готово аутоматском дисквалификовању од стране шире публике и дела научне заједнице, дело Карла Шмита у савременим расправама из политичке филозофије и теорије заузима истакнуто место. Теоријска радикалност Шмитове позиције, његов нацистички ангажман, послератно заточење у америчком затвору, доследно неодустајање од сопствених теоријских ставова, а нарочито уочљива и упечатљива функционалност Шмитове теорије непријатеља за објашњавање догађаја на светској политичкој сцени – баш као и супротстављена гледишта према којима најновији (не)политички феномени, од глобализације до тероризма, сведоче да ова теорија, наводно, више „не ради“ – показују да је Шмит незаобилазна теоријска фигура, полазећи од које се и данас мора одређивати готово свако озбиљно промишљање политике и политичког.

Ма колико били противни току савременог политичко-филозофског мејнстрима, и ма колико да се, на први поглед,protиве „здравом разуму“, а још више нашим модерним морално-политичким интуицијама, мора се признати да поједини Шмитови ставови имају и те како снажно теоријско утемељење и, чини се, не мању емпиријску и историјску потпору. Ако је непријатељ, како тврди Карл Шмит, конститутиван за одређење политичког, односно ако политичка субјективност дословно зависи од фигуре непријатеља, онда се непријатељ увек и нужно мора производити. А ако се непријатељ непрестано мора производити, како је, и да ли је уопште могуће говорити о миру – нарочито о кантовском „вечном миру“? Ако се, најзад, без политике – схваћене не као

технологија владања, већ као услов могућности заједничког живота људи – ако се, дакле, без политике не може, онда се, следимо ли Шмита, не можемо „одрећи“ непријатеља чак и ако бисмо то желели, и чак и да смо најмирољубивији становници космоса, а не изданци агресивне врсте хомо сапиенса. Јер, опомиње Шмит, уколико не уђемо у игру непријатељства, правдајући то, на пример, одсуством жеље да се бавимо „прљавом“ политиком, или пак вером у превазилажење и укидање политичке сфере, оно политичко свеједно неће нестати, али ће нестати народ који се у тој дијалектици пријатељства и непријатељства не сналази, игнорише је или избегава. Нестаје, каже Шмит, слаб народ.

Утолико је овај број НСПМ покушај да се о Шмиту изнова проговори, да се подстакне расправа о кључним моментима његове теорије – и то управо на овим, српским, балканским и ех-уу просторима, који као да су током последњег века били арена за испробавање, како шмитовских, тако и оних радикално антишмитовских, разних утопијско-политичких концепата.

У овом избору најпре доносимо два драгоцене документа. Први је превод записника са саслушања Шмита у америчком затвору 1947. године, а други је његов последњи интервју који је дао у дубокој старости, свега неколико година пре смрти, и који представља неку врсту његове интелектуалне аутобиографије. Тематски и теоријски разнородни текстови Петра Бојанића, Невена Цветићанина, Милорада Беланчића и Владимира Милисављевића сачињавају домаћи блок о Шмиту, чему ваља додати и превод текста савременог италијанског филозофа Ђорђа Агамбена, теоретичара чији су рецентни радови у великој мери допринели реактуелизацији Шмита на светској сцени, и покренули лавину нових интерпретација и читања Шмита из другачије перспективе. Најзад, Шмиту, односно књигама о њему, посвећени су инструктивни осврти Саше Гајића и Богдане Кољевић, као и прилог Ксеније Радовић која приказује прву монографију о Шмиту на српском говорном подручју.

У везу са Шмитом могу се, индиректно, довести и текстови објављени у другим рубрикама ове свеске (Баштина, Огледи), с обзиром на то да се сви баве његовим омиљеним темама (држава, право, политика), а неки од њих (Младен Ђорђевић, Милева Томић) и раздобљем између два светска рата, које је било златни период Шмитовог стваралаштва, као и поднебљем за које је из биографско-сентименталних разлога био емотивно везан.

НОВА СРПСКА ПОЛИТИЧКА МИСАО

Нова едиција, вол . XII, (2005) но. 1-4

САДРЖАЈ

Уводник 3

ТЕМА БРОЈА

КАРЛ ШМИТ

Карл Шмит

Карл Шмит у Нирнбергу 1947. године – Три саслушања 7

Фулко Ланкестер

Правник суочен са самим собом 19

Петар Бојанић

“Мад дог” – Последњи непријатељ 39

Невен Цветићанин

Шмитово схватање државе, друштва и демократије 51

Милорад Беланчић

Политика као полемос 85

Владимир Милисављевић

Секуларизација, сувереност и легитимност модерног доба 117

Ђорђо Агамбен

Ванредно стање 135

Огледи

Александар Павковић

Шта отцепљење може да пружи? 145

Мирослав А. Живковић

Савремене теорије о постанку државе 167

Баштина

Младен Ђорђевић

Организација југословенских националиста (ОРЈУНА): Историјат – идеологија – утицаји
.....187

Милева Томић

Идеја аутономије Војводине између два светска рата
.....221

Осврти

Саша Гајић

Номос као темељ одлуке и норме у делу Карла Шмита	255
Богдана Кољевић Ванредно стање као правило: одговор Карлу Шмиту	265
Рецензије, прикази	
Ксенија Радовић Политичка и правна мисао Карла Шмита (Невен Цветићанин, Европска десница између мача и закона)	275
Иван Миленковић Норма = Форма (Слободан Дивјак, Проблем идентитета)	280
Добрица Гајић Хитлеров летећи дипломата (Херман Нојбахер, Специјални задатак – Балкан)	284
Дејан Петровић Разбијање националних стереотипа (Душан Кеџмановић, Национални карактер: разм(ј)ере злоупотребе)	289
Маринко М. Вучинић Наше је да тражимо демократију (Слободан Антонић, Гутање жаба)	293
Дејан Вук Станковић Филозофски темељи модерне (Ернст Касирер, Филозофија просветитељства)	300
Јована Папан Кич нација и кич тероризам (Никола Божиловић, Кич култура)	305
Иван Јовановић Глобализација без маске (Глобализација. Аргументи против, приредили Хери Мандер, Едвард Голдсмит)	309
Contents	315

CONTENTS

NEW SERBIAN POLITICAL THOUGHT

New Edition, vol. XII, (2005) no. 1-4

CONTENTS

Editorial 3

TOPIC OF THE ISSUE

CARL SCHMITT

Carl Schmitt

Carl Schmitt at Nuremberg in 1947 7

Fulco Lanchester

The Lawyer in Confrontation with Himself 19

Petar Bojanic

“Mad dog” – Der letzte Feind 39

Neven Cveticanin

Schmitt's Perception of the State, Society and Democracy 51

Milorad Belancic

Politics as Polesmos 85

Vladimir Milisavljevic

Secularisation, sovereignty and the legitimacy of modern age: 117

Djordjo Agamben

State of Exception 135

Studies

Aleksandar Pavkovic

What can a secession offer? 145

Miroslav A. Zivkovic

Contemporary Theories of Becoming of the State 167

Tradition

Mladen Djordjevic

The Yugoslav Nationalists Organization (ORJUNA): History-Ideology-Impact 187

Mileva Tomic The Notion of Vojvodina's Autonomy between the Two World Wars	221
Retrospection	
Sasa Gajic Nomos as the Decision and Norm Foundation in the Works of Carl Schmitt	255
Bogdana Koljevic The State of Emergency as a Rule: An Answer to Carl Schmitt	265
Reviews	
Ksenija Radovic Carl Schmitt's Political and Juridical Thought (Neven Cvetičanin, Evropska desnica između mača i zakona)	275
Ivan Milenkovic The Norm Equals the Form (Slobodan Divjak, Problem identiteta)	280
Dobrica Gajic Hitler's Flying Diplomat (Herman Nojbaheer, Specijalni zadatak – Balkan)	284
Dejan Petrovic The Crushing of National Stereotypes (Dušan Kecmanović, Nacionalni karakter: razm(j)ere zloupotrebe)	269
Marinko M. Vucinic It's Up to Us to Seek Democracy (Slobodan Antonić, Gutanje žaba)	293
Dejan Vuk Stankovic Philosophical Foundations of Modernism (Ernst Kasirer, Filozofija prosvetiteljstva)	300
Jovana Papan The Kitsch Nation and the Kitsch Terrorism (Nikola Božilović, Kič kultura)	305
Ivan Jovanovic Globalization without a Mask (Globalizacija. Argumenti protiv (priredili: D`eri Mander, Edvard Goldsmit)	309
Contents	315

